

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/188/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4109234269
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4109234269.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členov senátu JUDr. Veroniky Svoradovej a Mgr. Ingrid Vallovej, v právnej veci navrhovateľky: N.. I. X., bytom T., W. XX, proti odporcovi: J. X., bytom T., W. XX, Mgr. Martinom Jánskym, advokátom so sídlom v Nitre, Štúrova 13, o úplné vylúčenie užívania bytu, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 4. apríla 2013, č. k. 15C/257/2009-323, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala úplného vylúčenia odporcu z užívania trojizbového bytu č. XX, nachádzajúceho sa na treťom poschodí, na adrese W. XX, T., súp. č. XXX, k.ú. X., parc. č. 1436/3, zapísanom Správou katastra Nitra na LV č. XXXX až do doby vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Návrh odôvodnila tým, že s odporcom sú v rozvode konaní, pričom odporca chovanie voči nej a synovi vystupňoval až do protiprávneho a trestnoprávneho konania v snahe násilím dosiahnuť obnovenie manželského spolužitia. Odporca ju fyzicky napadol a spôsobil jej zranenia s dobou liečenia menej ako 14 dní. Odporca sa voči nej dopúšťal fyzického a psychického násillia, ich maloletého syna neoprávnene premiestnil do Chorvátska a vyhráža sa jej zabitím. Z uvedených dôvodov spoločné užívanie bytu s odporcom je absolútne neznesiteľné a nepredstaviteľné, preto žiadala odporcu z užívania bytu vylúčiť.

Súd prvého stupňa vo veci rozhodol prvýkrát rozsudkom zo dňa 17. januára 2012, č. k. 15C/257/2009-255 tak, že úplne vylúčil odporcu J. X., nar. XX. XX. XXXX z užívania 3-izbového bytu č. XX, nachádzajúceho sa na 3. poschodí na adrese W. XX, T., súpisné číslo XXX, k. ú. X., parc. č. 1436/3, LV č. XXXX až do doby vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania 132,50 eura a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odporca odvolanie, o ktorom rozhodol odvolaní súd uznesením zo dňa 11. októbra 2012, č. k. 9Co/158/2012-291 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa vo veci opätovne rozhodol napadnutým rozsudkom, ktorým návrh zamietol a rozhodol, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením. Rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka a uviedol, že v tejto veci je potrebné aplikovať toto zákonné ustanovenie, lebo podľa tohto zákonného ustanovenia patrí každému z manželov právo počas trvania manželstva, ktoré však zostáva manželom zachované aj po zániku ich manželstva, lebo nedošlo k vyporiadaniu ich zaniknutého BSM, a teda stále plynie trojročná lehota podľa zákonného ustanovenia

§ 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľka podala návrh na začatie konania na Okresnom súde Nitra dňa 09. 12. 2009. V tomto čase boli navrhovateľka a odporca manželmi, ich manželstvo bolo zrušené rozvodom počas tohto súdneho konania. Z tohto dôvodu nie je možné aplikovať zákonné ustanovenie § 705a Občianskeho zákonníka, lebo toto zákonné ustanovenie upravuje obmedzenie alebo vylúčenie z užívania bytu vo vzťahu k manželovi alebo rozvedenému manželovi, pre prípad, že ide o spoločný byt manželov alebo rozvedených manželov a v tejto veci o takýto právny vzťah nejde a nie je daný dôvod na aplikáciu zákonného ustanovenia § 3 Občianskeho zákonníka. Súd zistil, že odporca v byte nebýva. Súdu sa nepodarilo zistiť, či odporca má alebo nemá záujem sa do bytu vrátiť. Súd skúmal existenciu fyzického alebo psychického násillia, eventuálne existenciu čo i len hrozby takéhoto násillia, realizáciu násillia vo vzťahu k navrhovateľke alebo blízkej osobe, ktorá býva v spoločnom byte a prípadnú intenzitu, zníženie kvality spolužitia a či toto spolužitie je možné objektívne považovať za znesiteľné. Súd dospel k názoru, že navrhovateľka v tomto smere neuniesla dôkazné bremeno, nepreukázala existenciu podmienok na postup podľa zákonného ustanovenia § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Súd bral do úvahy aj tú skutočnosť, že navrhovateľku treba v tomto smere považovať za slabšiu stránku s poukazom na to, že ide o fyzickú osobu ženského pohlavia a podobne skúmal tieto podmienky aj voči maloletému dieťaťu. Súd mal za preukázané, že medzi účastníkmi sú rôzne nedorozumenia a nezhody, ktoré riešil Obvodný úrad Nitra v priestupkových konaniach a tiež boli riešené v trestnom konaní pred Okresným súdom v Nitre. Napriek týmto skutočnostiam nie je daný predpoklad na postup podľa zákonného ustanovenia § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka, preto návrh v celom rozsahu zamietol, pretože správanie odporcu neodôvodňuje jeho úplné vylúčenie z užívania bytu. Nebolo preukázané, že by predchádzajúce spolužitie bolo neznesiteľné, prípadne, že existuje hrozba násillia. Odporca v byte nebýva, a preto členov domácnosti navrhovateľky neohrozuje, teda neexistuje žiadne psychické a emocionálne násillie, ktoré by sa vyskytovalo v domácnosti alebo v rodine, ktoré by bolo páchané odporcom a to v uvedenej forme. Psychické násillie je však na rozdiel od fyzického násillia ťažšie dokázateľné. K výpovediam svedkov V. N. B., I. I. S., Z. W. súd uviedol, že ich vyhodnotil ako pravdivé, lebo opak v konaní nebol preukázaný. Z uvedených dôvodov súd návrh navrhovateľky zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, teda, že o nich rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že pokiaľ súd uviedol, že zistený skutkový stav je potrebné posúdiť aj podľa § 705a Občianskeho zákonníka, vec neprávne právne posúdil, čo je aj v rozpore s právnym názorom Krajského súdu v Nitre, uvedeným v zrušujúcom uznesení. Odporca do bytu nevstupuje len preto, že Okresný súd Nitra mu začiatkom novembra 2009 zakázal do bytu vstúpiť predbežným opatrením. Pre tento spor je relevantný pojem užívanie bytu, ktorý nevylučuje, že odporca už má bydlisko inde, ale stále by mu prislúchalo ako spoluvlastníkovi bytu právo byť užívať. Poukázala na rozhodnutia iných súdov, kedy súdy rozhodli o vylúčení z užívania bytu aj v prípade, kedy účastníci konania nežili v spoločnej domácnosti. Z judikatúry súdov je zrejmé, že zákon v takomto prípade chráni slabšiu stranu aj za cenu zásahu do vlastníckeho práva a aj keď ide o pomerne veľký zásah do práv spoluvlastníka, zákon ešte väčšmi ako vlastníctvo chráni zdravie a život druhého manžela, ako aj členov rodiny bývajúcich v spoločnom byte. V prípade odporcu až o taký veľký zásah nejde, keďže sa rozhodol bývať v Chorvátsku. Odporca si trvalý pobyt na Slovensku nikdy neprihlásil a podľa evidencie z Kraljevice bol a je stále prihlásený na trvalý pobyt v Chorvátskej republike. Na Slovensko dochádza len sporadicky kvôli súdnym pojednávaniam, keďže predbežným opatrením má zakázané sa sýkať so synom. Odporca už nemá na území SR povolený ani trvalý pobyt. Nie je pravdou, že v predmetnom byte býva jej priateľ, býva v ňom so synom. ňou navrhnuté dokazovanie by dostatočne vykreslilo súdu skutkový stav, na základe ktorého by mal súd jej návrhu vyhovieť. Vo veci navrhovala vykonať znalecké dokazovanie - psychologickým vyšetrením jej osoby, ako aj odporcu, kde by bol preskúmaný celkový psychický stav a osobnosť jej, ako aj odporcu. Súd sa tým, prečo odmietol tento dôkaz vykonať, nezaoberal. V odvolaní poukázala, s ktorými listinnými dôkazmi navrhovala sa oboznámiť, uviedla, aké listinné dôkazy súdu predložila. Z rozhodnutia súdu však nevyplýva, či sa s ňou navrhovanými dôkazmi oboznámil a ak áno, ako ich vyhodnotil, prípadne, prečo ich odmietol vykonať. Za najzávažnejší dôvod odvolania považuje to, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Poukázala na pojem domáceho násillia a uviedla, že z rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je zrejmé, na základe čoho súd v druhom rozsudku po doplnení dokazovania dospel k úplne opačnému skutkovému zisteniu. Odôvodnenie rozhodnutia nespĺňa kritériá kladené na odôvodnenie rozsudku súdu v zmysle § 157 ods. 2 OSP. Záver súdu, že navrhovateľka neuniesla dôkazné bremeno je v absolútnom rozpore s ňou navrhnutým a aj vykonaným dokazovaním. Súd svedecké výpovede vyhodnotil ako pravdivé, avšak výroková časť rozhodnutia súdu tomu nezodpovedá. Poukázala na dôkazy, ktoré potvrdzujú existenciu fyzického násillia a jeho hrozby

zo strany odporcu voči jeho osobe a tiež dôkazy, ktoré potvrdzujú existenciu psychického násillia a jeho hrozby zo strany odporcu voči jej osobe a synovi účastníkov konania. Uviedla, že odporca sa má na základe predbežného opatrenia súdu zo dňa 08. 02. 2012 zdržať výkonu styku s maloletým I. X.. Pokiaľ by sa súd oboznámil aj so znaleckým psychologickým posudkom č. 42/2012 zo dňa 23. 11. 2012, dozvedel by sa, že posudok hovorí o otcovi dieťaťa ako o nezrelej osobe s neistým sebaobrazom, zvýrazneným egocentrizmom, nestabilným hodnotovým systémom, rýchlo sa rozruší, prežíva intenzívny hnev, reaguje podráždením, často pod vplyvom impulzívneho jednania bez dostatočnej racionálnej kontroly realizuje správanie, ktoré nesie situačný náboj, s nízkou schopnosťou empatie, ovládacie a zvládacie mechanizmy sú vplyvom nezrelosti na nižšej úrovni. Tieto psychologické závery podporujú opis prejavov chovania otca dieťaťa v tomto súdnom konaní. Uviedla, že od odporcu dostala mail a sms, z ktorých vyplýva, že odporca má záujem byť užívať. Ak by súd vykonal všetky ňou navrhnuté dôkazy, musel by prísť k jednoznačnému záveru, že odporca sa dopúšťal fyzického násillia voči nej, fyzickým násillím jej hrozí, dopúšťal a dopúšťala sa psychického násillia na nej a synovi a aj ním jej hrozil a hrozí. Má strach o svoj život, preto sa rozhodla brániť násilliu páchanému na jej osobe a synovi legálnymi prostriedkami a je sklamaná z toho, akú pomoc a podporu získala v našom právnom systéme. Poukázala na to, že rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 17. 04. 2013, č. k. 26P/139/2011-209 súd osobný styk otca s maloletým I. zakázal. Z uvedených dôvodov navrhla napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu navrhovateľky sa písomne vyjadril odporca a uviedol, že odvolanie navrhovateľky neobsahuje žiadne nové skutočnosti, či už zo skutkového hľadiska alebo z hľadiska právneho, ktoré by boli spôsobilé zvrátiť napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa. Nie je tiež daný dôvod, aby sa opakovane vykonávali dôkazy, ktoré navrhovateľka navrhuje vykonať. Je tiež irelevantné dovoľávať sa skutočnosťami konštatovanými súdom, keď predmetná vec nie je ešte právoplatne skončená a odporca v odvolaní rozporoval zákonnosť napadnutého rozhodnutia pre jeho nesúlady s hmotným právom. Odmieťa tiež neustále upriamovanie pozornosti súdu na rôzne rozhodnutia iných súdov v obdobných veciach, pričom sa dožaduje rozhodnutia v podobnom duchu. Slovenský právny poriadok a rozhodovanie súdov nie sú založené na systéme s precedenčnými prameňmi práva. Pre rozhodnutie vo veci je teda vždy rozhodujúce dostatočne zistený skutkový stav veci, jeho dôsledná a individuálna právna kvalifikácia. Vychádzajúc z pomerne podrobne zisteného skutkového stavu veci v tomto konaní uviedol, že v konaní nebolo preukázané, že by odporca akýmkoľvek spôsobom rušil navrhovateľku v užívaní spoločnej nehnuteľnosti, a to navyše takým spôsobom, ktorý by si vyžadoval zásadný a závažný zásah do práv odporcu ako spoluvlastníka bytu. Takéto konanie odporcu nebolo zistené. Navrhovateľka užíva nehnuteľnosť nerušene, spolu s jej priateľom a jej synom. Z uvedených dôvodov navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 OSP) a po prejednaní veci na odvolacom pojednávaní (§ 214 ods. 1 OSP) dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Navrhovateľka sa podaným návrhom domáhala úplného vylúčenia odporcu z užívania trojizbového bytu č. XX, nachádzajúceho sa na treťom poschodí, na adrese W. XX, T., súp. č. XXX, k. ú. X., parc. č. 1436/3, zapísanom Správou katastra Nitra na LV č. XXXX až do doby vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Návrh odôvodnila protiprávnym a trestnoprávnym správaním odporcu voči nej a synovi.

Podľa § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak sa z dôvodu fyzického alebo psychického násillia alebo hrozby takéhoto násillia vo vzťahu k manželovi alebo k blízkej osobe, ktorá býva v spoločnom dome alebo byte stalo ďalšie spolužitie neznesiteľným, môže súd na návrh jedného z manželov obmedziť užívacie právo druhého manžela k domu alebo k bytu, patriacemu do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, prípadne z jeho užívania vylúčiť.

Účelom úpravy podľa § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka je obmedzenie násillného správania manželov pri nezhodách o právach a povinnostiach, vyplývajúcich z ich bezpodielového spoluvlastníctva, pričom obmedzenie, resp. vylúčenie užívacieho práva prichádza do úvahy len vtedy, ak vo vzťahu k manželovi alebo k blízkej osobe, ktorá býva v spoločnej domácnosti dochádza k fyzickému alebo psychickému násilliu, resp. k hrozbe takýmto násillím. Násillie nemusí vykazovať znaky

trestného činu, postačí, ak pôjde o priestupok proti občianskemu spolužitiu. Predpokladom pre použitie vyššie uvedenej občianskoprávnej sankcie proti druhému manželovi je: a) existencia bezpodielového spoluvlastníckeho vzťahu manželov k domu alebo bytu, b) existencia spolužitia obidvoch manželov v dome alebo v byte, c) existencia fyzického alebo psychického násillia, eventuálne existencia, čo i len hrozby takéhoto násillia, d) realizácia násillia vo vzťahu k manželovi alebo k blízkej osobe, ktorá býva v spoločnom dome alebo v byte, nachádzajúcom sa v bezpodielovom spoluvlastníctve, e) neznesiteľnosť ďalšieho spolužitia z dôvodov uvedených písmenom c) a d). Neznesiteľnosť spolužitia v dôsledku fyzického alebo psychického násillia musí mať značnú intenzitu, teda musí byť spôsobilé natoľko znížiť kvalitu spolužitia v spoločnej nehnuteľnosti, že toto spolužitie bude možné objektívne považovať za neznesiteľné. Od stupňa fyzického, či psychického násillia alebo hrozby takýmto násillím, závisí aj spôsob súdneho rozhodnutia v tom smere, či súd iba obmedzí užívacie právo jedného manžela k domu alebo k bytu alebo či manžela, páchajúceho fyzické, či psychické násillie z užívania domu alebo bytu úplne vylúči. Právo v takomto prípade chráni slabšiu stranu a aj za cenu zásahu do vlastníckeho práva. Ide o pomerne veľký zásah do práv spoluvlastníka, avšak ešte väčšmi ako vlastníctvo treba chrániť zdravie a život druhého manžela, ako aj členov rodiny byvajúcich v spoločnom dome, či byte. Vzťahy medzi manželmi týkajúce sa bytu a domu z dôvodov uvedených v § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka možno na návrh jedného z nich upraviť aj dočasne, a to vydaním predbežného opatrenia (§ 76 OSP).

Násillie je možno vo všeobecnosti definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, buď len pravdepodobne ohrozené alebo skutočné, proti osobe alebo proti určitej skupine alebo spoločenstvu, ktoré buď má za následok alebo má vysokú pravdepodobnosť následku poranenia, smrti, psychickej škody a podobne.

Násillie znamená najčastejšie označenie jednorazového fyzického aktu, resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku. Iná charakteristika násillia hovorí o akýchkoľvek aktoch, vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu jednotlivca alebo poškodzujú rozvoj jeho osobnosti. Neodmysliteľnou kategóriou násillia je bolesť a hrozba bolesti. Násillie, ktoré spôsobuje bolesť, je zdrojom bezmocnosti obeť a súčasne prejavom prežívania moci páchatel'a násillia nad svojou obeťou.

Násillie sprevádzané spôsobovaním bolesti je prejavom prežívania moci páchatel'a násillia nad svojou obeťou, ktorá je v týchto prípadoch bezmocná. Táto bezmocnosť býva častým cieľom páchatel'a, ktorému tento fakt prináša istú formu uspokojenia - ide o podrobenie si obeť.

Hoci definície násillia sú rozdielne, spájajú ich však aj spoločné črty.

Násillím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku.

Násillie nie je konflikt, v konflikte sa stretnú rovnocenné strany, kým násillie je, keď jedna strana zneužije prevahu moci.

Násillím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach.

Násillie nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrašovanie, slovné vyhrážky a psychické násillie môžu mať rovnako silné následky.

Psychické násillie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanecháva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násillia. Je zvlášť účinné, ak sa spája s fyzickým násillím.

Pojem násillia ako taký nie je nikde vo všeobecne záväznom právnom predpise formulovaný, avšak jeho základným charakteristickým znakom je úmysel. Násillie je následkom istého druhu ľudského konania, ktoré je zámerné. Ide o telesnú, aj duševnú ujmu.

Podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústavy), nikoho nemožno mučiť, ani podrobiť krutému, neľudskému, či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu. Z ustanovenia čl. 19 ods. 2

ústavy vyplýva, že každý má právo na ochranu života pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života. Podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovor) nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu. Z ustanovenia čl. 8 ods. 1 dohovoru vyplýva, že každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydľia a korešpondencie vyplývajúce z ústavného práva na súdnu ochranu.

Rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka o obmedzení alebo vylúčení jedného z manželov alebo rozvedených manželov, ak ich BSM ešte nebolo vyporiadané z dôvodu fyzického alebo psychického násillia alebo hrozby takéhoto násillia musí mať zákonný podklad a nemôže byť prejavom svojvôle. Ak pre nariadenie predbežného opatrenia z tohto dôvodu nemusí byť nárok

dokázaný a stačí jeho osvedčenie, pre rozhodnutie vo veci samej už len osvedčenie nestačí, existencia fyzického alebo psychického násillia musí byť v konaní preukázaná.

Podľa § 132 OSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo včítane toho, čo uviedli účastníci.

Významnú úlohu v procese hodnotenia dôkazov (§ 132 OSP) zohráva vnútorné presvedčenie súdu. Toto presvedčenie nemá predstavovať svojvôľu a nezodpovednosť súdu, ale naopak, malo by sa vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky.

Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa odvolací súd zistil, že účastníci konania sú bývalými manželmi. Ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 29. 06. 2010, č. k. 9C/9/2009-298 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 02. 12. 2010, č. k. 7Co/157/2010-378. Rozsudok o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 20. 12. 2010. Medzi účastníkmi konania prebieha konanie o vyporiadanie ich bezpodielového spoluvlastníctva, ktoré doposiaľ nie je skončené. Predmetom konania o vyporiadanie BSM je aj predmetný byt, z užívania ktorého chce navrhovateľka týmto návrhom odporcu vylúčiť.

Ohľadne vylúčenia odporcu z užívania predmetného bytu rozhodol už Okresný súd Nitra uznesením zo dňa 05. 11. 2009, č. k. 7C/229/2009-24 tak, že nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil odporcovi, aby dočasne a to do právoplatného skončenia konania o vylúčení odporcu z užívania bytu nevstupoval do 3-izbového bytu č. XX, nachádzajúceho sa na 3. poschodí, na adrese W. XX v T. v bytovom dome súp. č. XXX, k. ú. X., na parcele č. 1436/3 zastavané plochy a nádvoria o výmere 382 m², zapísaného na LV č. XXXX. Uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 18. 01. 2010, č. k. 6Co/50/2010-47 bolo uznesenie súdu prvého stupňa o nariadení predbežného opatrenia potvrdené. Po nariadení predbežného opatrenia sa odporca v predmetnom byte nezdržiava.

Predmetom konania preto bolo posúdenie konania účastníkov konania, a to s ohľadom na nariadené predbežné opatrenie, pretože t. č. sa odporca už v predmetom byte nezdržiava a posúdenie toho, či konanie odporcu odôvodňuje vylúčiť ho z užívania predmetného bytu z dôvodu fyzického alebo psychického násillia alebo hrozby takéhoto násillia. Odvolací súd, po preskúmaní rozhodnutia súdu prvého stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav vo veci a vec aj správne posúdil. K tomuto záveru dospel po zhodnotení výpovedí účastníkov konania, ako aj vo veci vypočutých svedkov, ako aj z oboznámených listinných dôkazov. Z výpovede svedkyne Z. W. vyplynulo, že bola svedkom hádky medzi účastníkmi konania, kedy chcela navrhovateľka odísť z bytu a odporca ju nechcel pustiť a ona na to tiež z bytu odišla. Z výpovede svedka V. N. B. vyplynulo, že odporca navrhovateľke schoval do oceľovej skrinky v byte plynové sporáky, a tak navrhovateľka nemala na čom variť a on jej pomohol ich zo skrinky dostať. Z výpovede I. I. S. vyplýva, že odporca ho ako bývalého kolegu navrhovateľky poprosil, aby navrhovateľku nevozil z práce.

Z výpovede samotnej navrhovateľky na pojednávaní dňa 17. 01. 2012 a 19. 03. 2013, ako aj z listinných dôkazov založených v spise vyplýva, že ohľadne účastníkov konania prebehlo viacero trestných konaní.

Vo veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 21T 112/2009 bol dňa 27. 03. 2013 vyhlásený rozsudok, podľa ktorého súd odporcu oslobodil spod obžaloby pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že dňa 25. 03. 2009 sa mal vyhrážať navrhovateľke zabitím tým spôsobom, že počas komunikácie so svojim synom I., ktorý bol spolu so svojou matkou navrhovateľkou v T. prostredníctvom internetovej služby Skype povedal, že použije samopal, ale nie na mačku, ale na niekoho iného a že navrhovateľka skončí v dvoch igelitových vreciach a že si môže vybrať, či horizontálne alebo vertikálne na polovicu, čím u navrhovateľky vyvolal dôvodnú obavu o jej život a zdravie, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný. Zároveň bol týmto rozsudkom oslobodený spod obžaloby pre prečin poškodzovania cudzích práv podľa § 375 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) b) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že dňa 27. 12. 2008 v čase od 10.00 hod. do 12.30 hod. opustil so svojim synom I., nar. XX. XX. XXXX spoločnú domácnosť v T., na W. ulici č. XX, pričom starej matke I. Z. W. povedal, že idú na prechádzku a následne bez vedomia navrhovateľky matky I., s ním odcestoval do Chorvátskej republiky, kde sa s ním zdržiaval a odmietal ho matke vydať, pričom dňa 24. 03. 2009 mu bol syn I. odňatý pri výkone rozhodnutia súdu v Rijeke č. k. R-I-111/09 zo dňa

23. 03. 2009 za asistencie polície, pretože skutok nie je trestným činom z dôvodov, že trestnosť činu zanikla, keďže odporca podľa § 86 písmeno a) Trestného zákona svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, ako súd rozhodol, ako i z dôvodu, že bolo preukázané, že trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky. Vec nie je právoplatne skončená.

Vec vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 5T 119/2010 (na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 1To/94/2012) vo veci zanedbania povinnej výživy je právoplatne skončená, odporca bol uznaný vinným, že si v období od 01. 03. 2010 do 10. 04. 2012 ako otec maloletého I. X., nar. XX. XX. XXXX z nebanlivosti neplnil riadne vyživovací povinnosť, ktorá mu vyplýva zo Zákona o rodine, čím dlhuje na výživnom 2.784,60 eura, teda najmenej tri mesiace v období dvoch rokov si neplnil z nebanlivosti zákonnú povinnosť vyživovať iného, tým spáchal prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona.

Vec vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 4T 39/2010 (na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 7To 24/2011) je právoplatne skončená a odporca bol spod obžaloby zo zločinu porušovania domovej slobody, ktorého sa mal dopustiť tým, že dňa 29. 04. 2009 asi o 20.30 hod. v T. na X. ulici č. XX vošiel do bytu, v ktorom býva navrhovateľka spolu so synom I. X., a to tak, že si vložil nohu medzi rám vchodových dverí a dvere, a hoci ho navrhovateľka opakovane vyzvala, aby do bytu nevstupoval, pričom sa pokúšala zatvoriť dvere, zabránil tomu, aby vchodové dvere do bytu zatvorila a následne tieto pretlačil, vstúpil do bytu, išiel do obývačky, kde objal syna I. a následne z bytu odišiel - oslobodený, pretože skutok nie je trestným činom.

Z listinných dokladov založených v spise vyplýva, že Obvodný úrad Nitra vec vedenú pod sp. zn. Pk 1509/2009/12245 KE dňa 12. 08. 2009 odložil podľa ustanovenia § 66 ods. 2 a) zák. o priestupkoch z dôvodu, že výsledky objasňovania neodôvodňujú začatie konania o priestupku.

Obvodný úrad Nitra rozhodnutím zo dňa 17. 06. 2010, sp. zn. Pk 1569/2009-Ga rozhodol, že odporca bol uznaný vinným z priestupku proti občianskemu spolunažívaniu v zmysle ustanovenie § 49 ods. 1 písmena d) Zákona o priestupkoch v znení neskorších predpisov, ktorého sa dopustil tým, že úmyselne narušil občianske spolunažívanie hrubým správaním, a to tak, že dňa 14. 05. 2009 o 7.45 hod. došlo k vzájomnej hádke medzi ním a navrhovateľkou, tejto zo zeme vzal bez jej súhlasu kabelku s osobnými vecami, kde následne hľadal kľúče od spoločného osobného motorového vozidla a túto odniesol do škôlky, ktorú navštevuje ich syn, kde kabelku odložil do neuzamknutej skrinky, čím ju vystavil riziku odcudzenia cudzou osobou, pričom veci sa našli nepoškodené, za čo mu bolo uložené pokarhanie. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 26. 07. 2010.

Obvodný úrad Nitra vo veci vedenej pod sp. zn. Pk-1744/2009-Bo dňa 29. 12. 2010 vydal záznam o zastavení konania v zmysle § 76 ods. 1 písm. f) v súlade s § 76 ods. 2 zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov vo veci konania odporcu, ktorého sa mal dopustiť odporca tým, že dňa 26. 12. 2008 mal fyzicky napadnúť navrhovateľku tak, že ju mal udrieť po tvári a opakovane ju kopnúť do nohy z dôvodu, že zodpovednosť za priestupok zanikla.

Podľa rozhodnutia Obvodného úradu Nitra, Odbor všeobecnej vnútornej správy zo dňa 04. 02. 2011, sp. zn. Pk-2424/2009-BO bol odporca uznaný vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písmeno d) Zákona o priestupkoch drobným ublížením na zdraví, hrubým správaním sa, ktorého sa dopustil tým, že dňa 28. 09. 2009 asi o 18:30 hod. pred obytným blokom č. 18 na X. ulici slovne a fyzicky napadol navrhovateľku a chytil ju za vlasy a mykal jej ich rukami a robil jej schválnosti tak, že ju nechcel pustiť do vchodu na X. ul. č. XX, T.. Toto rozhodnutie bolo zrušené Odborom priestupkov sekcia verejnej správy Ministerstva vnútra Slovenskej republiky 27. 05. 2011, číslo SVSOP-2011/011205/TZK a vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie. Podľa oznámenia Odboru všeobecnej vnútornej správy Obvodného úradu Nitra zo dňa 03.08.2011 táto vec nie je právoplatne skončená.

Obvodný úrad Nitra vec vedenú pod sp. zn. Pk-538/2010-Bo/08400, v ktorej bola navrhovateľka na základe podnetu odporcu podozrivá, že mu neumožnila jeho stretnutie s dieťaťom I. X. a robila mu tým schválnosti dňa 14. 04. 2010, odložil podľa ustanovenia § 66 ods. 2 a) Zákona o priestupkoch z dôvodu, že došla správa o výsledku objasňovania priestupku neodôvodňuje začatie konania o priestupku.

Obvodný úrad Nitra vec vedenú pod sp. zn. Pk-559/2010/0506-AR, v ktorej bola navrhovateľka na základe podnetu odporcu podozrivá zo schválností voči nemu dňa 30. 03. 2010, odložil podľa ustanovenia § 66 ods. 2 a) Zákona o priestupkoch z dôvodu, že došlé oznámenie neodôvodňuje začatie konania o priestupku.

Zo skutkového stavu, tak ako ho zistil súd prvého stupňa, odvolací súd po zhodnotení výpovedí účastníkov konania, výpovedí svedkov, ako aj zo všetkých listinných dôkazov dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania došlo už v roku 2009 k narušeniu ich vzájomných vzťahov vážnym spôsobom, čo neskôr vyústilo do rozvodu ich manželstva. Vzhľadom k tomu, že v tom čase bývali v spoločnej domácnosti, ich napäté vzťahy sa prejavovali v ich každodennom spolužití, pričom pri ich vzájomných hádkach boli zväčša prítomní len oni. Vzájomne na seba podávali oznámenia na začatie priestupkového konania, prípadne trestného stíhania. Väčšina týchto podnetov skončila odložením alebo zastavením konania. Po podaní návrhu navrhovateľkou na vydanie predbežného opatrenia a uloženia povinnosti odporcovi, aby do predmetného bytu nevstupoval, odporca, riadiac sa vydaným predbežným opatrením, do bytu nevstupoval. Nezhody medzi účastníkmi konania pokračovali, neodohrávali sa však už v byte a vo väčšine prípadov súviseli s uplatňovaním si rodičovských práv otca voči synovi I.. Doposiaľ bol odporca uznaný vinným v trestnom konaní len v súvislosti s neplnením si vyživovacej povinnosti, teda opätovne vo vzťahu k plneniu si rodičovských povinností. Z uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že v konaní bolo preukázané, že medzi účastníkmi konania v čase ich spolužitia v byte boli manželské nezhody a aj po rozvode ich manželstva dochádzalo medzi nimi k nezhodám, avšak navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by neznesiteľnosť spolužitia s odporcom v dôsledku fyzického alebo psychického násillia mala takú intenzitu, že by ich spolužitie bolo možné objektívne považovať za neznesiteľné, čo by odôvodňovalo vyhovieť jej návrhu. Hádky, ktoré navrhovateľka opisovala medzi účastníkmi konania opisovali obaja odlišne, pričom boli prítomní len oni. Pokiaľ aj svedkyňa Z. W. potvrdzovala existenciu hádok medzi účastníkmi konania, väčšinou sa o nich dozvedela iba sprostredkované, od svojej dcéry - navrhovateľky, teda nevypovedala o skutočnostiach, ktoré vnímala vlastnými zmyslami. Pokiaľ aj osobne bola prítomná pri konfliktoch účastníkov konania, tieto neboli takej intenzity, ktorá by odôvodňovala vyhovieť návrhu navrhovateľky. Po tom, ako sa odporca z bytu odsťahoval, dochádza k stretnutiu účastníkov konania najmä v súvislosti s výkonom ich rodičovských práv, pričom nezhody účastníkov konania a postoj, akým odporca rieši otázky súvisiace s maloletým I. sa prejavili v tom, že rozhodnutím Okresného súdu Nitra zo dňa 17. 04. 2013, č. k. 26P/139/2011-209 bol rozsudok súdu ohľadne styku odporcu s maloletým I. zmenený tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým raz do týždňa telefonicky a raz do týždňa prostredníctvom internetovej komunikácie - Skype. Skutočnosť, že otec dvakrát maloletého I. po ukončení styku neodovzdal matke a zobral do Chorvátska sa prejavila na vzťahu odporcu a maloletého syna, keď napriek doterajším dobrým vzťahom otca a syna, otec svojím nezodpovedným správaním ohrozuje osobnosť dieťaťa a jeho ďalší zdravý psychický vývoj a stresujúce situácie, ktorým ho odporca vystavil mali na maloletého negatívny vplyv v tom, že dieťa prestalo mať pocit bezpečia a istoty. To, ako sa odporca správa voči synovi však bolo zohľadnené pri úprave styku otca s maloletým synom, nie je však pre posúdenie tejto veci rozhodujúce. Z uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, preto ho podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil. Na takomto závere súdu by nič nezmenilo ani navrhovateľkou navrhované znalecké dokazovanie - psychologické vyšetrenie účastníkov konania, pretože to, že medzi účastníkmi konania počas ich spolužitia dochádzalo k nezhodám, bolo v konaní preukázané, avšak nie takej intenzity, aby bolo možné jej návrhu vyhovieť a v súčasnosti takéto správanie odporcu voči navrhovateľke v konaní preukázané nebolo, pričom záver znaleckého posudku by len zhodnotil osobnosti oboch účastníkov konania, avšak pre posúdenie veci nie je rozhodujúce posúdenie osobnosti, ale predovšetkým ich správanie navonok, teda to, ako sa účastníci konania voči sebe správajú.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval (§ 224 ods. 1 a 4 OSP), pretože súd prvého stupňa o trovách konania rozhodol podľa § 151 ods. 3 OSP, teda, že o nich rozhodne až po právoplatnosti konania vo veci samej.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.